

LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 15

יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה

Minha pomba, nas fendas da
rocha, no esconderijo da escarpa:
mostra-me tua aparência

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/shir-hashirim/15/

1 יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה. הראיני את מראיך וגוי. הנה פסוק זה נאמר על זמן שאין בהמ"ק קיים שכנס"י היא בגלות אזי היא בסתר המדרגה

“Minha pomba, nas fendas da rocha, no esconderijo do degrau (madregá): mostra-me tua aparência, etc.” Este versículo foi dito a respeito do tempo em que o Templo Sagrado não está de pé: quando a Congregação de Israel está no exílio, ela está então “no esconderijo do degrau”.

(כן הוא ברבות בשיר השירים בשם ר' יוסי הגלילי וע' עוד מענין יונתי ברבות בסדר לך לך פמ"ה בשלח פכ"א) ועל זמן יציאת מצרים נאמר כי הנה הסתיו עבר הגשם חלף וגוי.

(Assim consta em Midrash Rabbah sobre Shir HaShirim, em nome de Rabi Yossi HaGelili; veja também sobre o tema de “Minha pomba” em Midrash Rabbah, na parashá de Lech Lecha, capítulo 45, [e em] Beshalach, capítulo 21.) E sobre o tempo do Êxodo do Egito foi dito: “Pois eis que o inverno passou, a chuva se foi, etc.”

התאנה חנטה פגיה וגוי קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך כמ"ש ברבות שיר השירים הובא בפירש"י.

“A figueira formou seus figos verdes, etc.; levanta-te (kumi lach), minha amada (ra'ayasi), minha bela (yafasi), e vai”, conforme está escrito em Midrash Rabbah sobre Shir HaShirim, citado no comentário de Rashi.

2 וביאור הענין זה הוא כי הנה ענין רעיתי יפתי הוא ע"י התורה והמצות שהתורה כמו שהיא לחם ומזון לנפש.

A explicação deste assunto é a seguinte. A ideia de “minha amada” (ra'ayasi), “minha bela” (yafasi) realiza-se por meio da Torá e das mitsvot. Pois, assim como a Torá é pão e alimento para a alma,

כך ע"י התורה מפרנסין ישראל לאביהם שבשמים ועי"ז נקרא כנסת ישראל רעיתי ומהמצות נעשים לבושים לנפש בגי"ע וככה על ידן נקרא כנסת ישראל יפתי שעושה לבוש מלכות למלך מלכי המלכים הקב"ה.

assim, por meio da Torá, Israel sustenta seu Pai no Céu, e por isso a Congregação de Israel é chamada “minha amada” (ra'ayasi). E das mitsvot são feitos vestimentos para a alma no Gan Eden; e, da mesma forma, por meio delas, a Congregação de Israel é chamada “minha bela” (yafasi), pois ela faz um traje real para o Rei dos reis dos reis, o Santo, bendito seja Ele.

3 ולהבין זה היטב הנה נודע שלא כל הנשמה כולה בכללה היא מלובשת בגוף האדם למטה

Para compreender isso bem: sabe-se que nem a alma inteira, em toda a sua extensão, está revestida no corpo humano aqui embaixo;

שהרי מלאך בשליש עולם עומד והנשמה היא יותר עליונה. ואיך תוכל להתלבש בגוף האדם למטה שהוא קטן מהכיל.

pois “um anjo ocupa um terço do mundo”, e a alma é ainda mais elevada. Como, então, poderia estar revestida no corpo humano aqui embaixo, que é pequeno demais para contê-la?

אלא קצת הארה מן הנשמה היא המתלבשת בגוף וכל הנשמה כולה היא למעלה בבחינת מקיף ונקרא מזל בלשון רז”ל שאמרו אע”ג דאיהו לא חזי מזליה חזי ואין הכוונה על מזל ממש

Em vez disso, apenas um pequeno fulgor da alma é que está revestido no corpo, enquanto a alma inteira está acima, no aspecto de circundar (makif); e é chamada mazal na linguagem de nossos Sábios, de abençoada memória, que disseram: “Embora ele não veja, seu mazal vê.” A intenção não é mazal em seu sentido literal,

שהרי אין מזל לישראל אלא הכוונה על הנשמה שלמעלה שאינה מלובשת בגוף ונקרא מזל מלשון יזל מים מדליו ונוזלים מן לבנון

pois “Israel não tem mazal”. A intenção, antes, é a alma que está acima e não está revestida no corpo. Ela é chamada mazal a partir da expressão “A água fluirá (yizal) de seus baldes” e “córregos que fluem (nozlim) do Líbano”,

שהיא מזלת ומנטפת טפת השפעה והארה מלמעלה להנשמה המלובשת בגוף לקשרה ולחברה בגוף (ועמ”ש בד”ה האזינו השמים ובד”ה ציון במשפט תפדה).

pois ela faz fluir (mazeles) e gotejar uma gota de influência e fulgor de cima para a alma revestida no corpo, a fim de vinculá-la e ligá-la ao corpo. (E veja o que está escrito no discurso que começa com “Escutai, ó céus” e no discurso que começa com “Tsion será redimida pela justiça”).

וזהו אלהי נשמה שנתת בי טהורה היא אתה בראתה כו'. דלכאורה איפכא הוי ליה למימר אתה בראתה כו' טהורה היא כו'

E este é [o sentido de] “Meu D'us, a alma que colocaste dentro de mim é pura; Tu a criaste, etc.” Pois, aparentemente, deveria ter dito o contrário: “Tu a criaste, etc.; ela é pura, etc.”,

כי קודם שנבראת לא שייך לקרוא אותה בשם טהורה אלא דטהורה היא קאי על חלק הנשמה שלמעלה מן הגוף בבחינת מקיף שהיא אינה בבחינת בריאה

pois, antes de ter sido criada, não convém chamá-la de “pura”. Em vez disso, “ela é pura” refere-se à parte da alma que está acima do corpo, no aspecto de circundar (makif), que não se encontra no nível da criação;

אלא אתה בראתה ואתה יצרתה כו' השתלשלות המדרגה הן רק כדי להתלבש בגוף כי בריאה הוא יש מאין יש דייקא

ao passo que “Tu a criaste e Tu a formaste, etc.”: a cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) desse nível existe somente para que ele possa estar revestido no corpo. Pois criação é “algo a partir do nada”: especificamente, “algo”,

דהיינו להיות בחינת יש והתחלקות שכל ומדות ושאר כחות הנפש (עמ"ש מזה בפ' בשלח בד"ה אז ישיר משה) והיינו כשהיא בהשתלשלות המדרגות להיות מלובשת בגוף.

isto é, estar no nível de “algo” e de divisão em intelecto, atributos emocionais (midot) e as demais forças da alma (veja o que está escrito sobre isso em Parshat Beshalach, no discurso que começa “Então Moshe cantou”); e isso ocorre quando ela está na cadeia descendente dos níveis (hishtalshelut), para que possa estar revestida no corpo.

אבל למעלה היא בבחי' אין וכמו עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד הוא לבדו הוא יחיד ומיוחד כו'.

Mas acima ela está no nível de ayin (nada), assim como, antes de o mundo ser criado, havia somente Ele e Seu Nome: Ele sozinho, singular e único, etc.

כך הנשמה היא בבחינת יחוד למעלה במאצילה ב"ה ושם היא טהורה היא ועמ"ש בפ' משפטים בביאור ע"פ וכעצם השמים לטוהר. לטהירו עילאה כו' ע"ש וגם כאן י"ל כן בפ"י טהורה היא וכמ"ש במ"א.

Assim também a alma está no nível de unidade acima, em seu Emanador, bendito seja Ele, e ali “ela é pura”. E veja o que está escrito em Parshat Mishpatim, na explicação do versículo “E como a própria essência dos céus para a pureza”: “à pureza superna (tehiru ilaá)”, etc.; veja lá. Também aqui se pode explicar “ela é pura” do mesmo modo, como está escrito em outro lugar.

4 ועל בחינת נשמה זו אמרו בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית ולא פירש הכתוב בהדיא בישראל כי בישראל יש ב' בחינות. ה' א' חלק הנשמה המלובשת בגוף האדם.

E sobre este nível da alma disseram: “Bereishit (No princípio): por causa de Israel, que são chamados de reishit (primeiro).” O versículo não mencionou Israel explicitamente, pois em Israel há dois níveis. O primeiro é a parte da alma revestida no corpo humano.

ועל זה אמרו בזהר תלת קשרין מתקשראן ישראל באורייתא ואורייתא בקוב"ה שישראל הם למטה במדרגה מהתורה

E sobre isso disseram no Zohar: “Três nós estão ligados: Israel à Torá, e a Torá ao Santo, bendito seja Ele”; pois Israel está num nível inferior ao da Torá.

אבל הבחינה הב' היא הנשמה שלמעלה בבחי' מקיף ועל זה אמרו ישראל שנקרא ראשית ישראל עלו במחשבה קדש ישראל לה' ראשית תבואתה שישראל הוא ראשית ומקור התורה

Mas o segundo nível é a alma que está acima, no aspecto de makif (abrangente). E sobre isso disseram: “Israel, que são chamados reishit (primeiro)”; “Israel surgiu no pensamento”; “Israel é santo para D'us, o primeiro (reishit) de sua produção”; pois Israel é o começo e a fonte da Torá.

כי בכל התורה כולה כתיב דבר אל בני ישראל צו את בני ישראל שכל התורה כולה נבנית ומיוסדת על בחי' ישראל.

Pois em toda a Torá está escrito: “Fala aos filhos de Israel”, “Ordena aos filhos de Israel”; pois toda a Torá está construída e fundada sobre o nível de Israel.

ונמצא שבחי' ישראל שעלו במחשבה היא המקור והיסוד התורה (וכדאיתא במדרש רבה ר"פ בראשית מחשבתן של ישראל קדמה לכל דבר. דהיינו גם קודם לתורה ע"ש).

Conclui-se, portanto, que o nível de Israel que surgiu no pensamento é a fonte e o fundamento da Torá. (Como consta no Midrash Rabbah, no início de Bereishit: “O pensamento de Israel precedeu tudo”; isto é, precedeu até mesmo a Torá. Veja lá.)

וזהו ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל פירוש ביעקב וישראל שבהם ועל ידם הקים עדות ותורה שם שמהם נמשכה התורה (ועי' בזח"ג בפ' נשא) (קל"ד א') בפ"י הכל תלוי במזל אפילו ס"ת בהיכל.

E este é [o sentido de] “Ele estabeleceu um testemunho em Yaakov e colocou uma Torá em Israel”: isto é, em Yaakov e Israel, neles e por meio deles, Ele estabeleceu um testemunho e colocou uma Torá, pois deles a Torá foi extraída. (E veja o Zohar, Parte III, Parshas Nasso) (fólio 134a), sobre a explicação de “Tudo depende do mazal, até mesmo um rolo da Torá no Heichal (santuário).”

פ"י היכל תשבע"פ שהיא כלי לתשב"כ והכל נמשכים מבחינת מזל כו' וכבר נתבאר דשרש נש"י הוא ג"כ מבחינת מזל ונוזלים מן לבנון כו' וע' בפרדס בעה"כ ערך מזל וערך זכות ובוהר ס"פ אחרי דע"ז כ':

A explicação: o Heichal é a Torá Oral, que é um recipiente para a Torá Escrita, e tudo é extraído do nível de mazla, etc. Já foi explicado que a raiz das almas de Israel também provém do nível de mazla, e “que fluem (nozlim) do Líbano”, etc. E veja o Pardes, em Erchei HaKinuyim, as entradas “mazal” e “zechus”, e o Zohar, no fim de Parshas Acharei, fólho 77b.

5 ב אך הנה המשכת התורה מבחינת ישראל שלמעלה למטה לבחינת הנשמה המלוכשת בגוף הוא ע"י אתערותא דלתתא בתפלה

2. Mas a descida da Torá do nível de Israel que está acima para o nível da alma revestida no corpo ocorre por meio de um despertar de baixo, na oração.

כי תפלה הוא מלשון התחברות שהוא התקשרות והתדבקות הנפש בשרשה ומזל העליון ע"י רעותא דליבא ככל לבכך ובכל נפשך וגוי (ועמ"ש מזה בד"ה האזינו השמים הנ"ל)

Pois tefilá (oração) é uma expressão de união: a ligação e a adesão da alma à sua raiz e ao mazal supremo, por meio do desejo do coração (re'uta de-liba): “com todo o teu coração e com toda a tua alma, etc.” (E veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa com “Escutai, ó céus”, mencionado acima.)

כי התפלה היא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה שהיא בחי' עליה ממטה למעלה בתחלה פסוקי דזמרה שהם סיפור שבחו של מקום להלהיב לבו לה' ואח"כ יוצר אור והאופנים ברעש גדול כו'

Pois a oração é “uma escada apoiada na terra, cujo topo chega aos céus”: é o nível da ascensão de baixo para cima. Primeiro, Pesukei deZimrá, que narram os louvores do Onipresente, para inflamar o coração por D'us; depois, “Aquele que forma a luz” e “os Ofanim, com grande estrondo, etc.”,

עד שמגיע לק"ש שמע ישראל הוא ישראל העליון דהיינו הנשמה שבבחי' מקיף ושם הוי' אלהינו בחי' ביטול במציאות ממש עד שהוי' אחד בבחינת יחודא עילאה

até chegar à recitação do Shemá. “Escuta, Israel”: este é o Israel supremo, isto é, a alma em seu aspecto abrangente (makif). E ali, “Havayá é nosso D'us” é o nível de autoanulação (bitul) da própria existência, até “Havayá é Um”, no nível da unidade superior (yichudá ilaá).

כי כל התחלקות והשתלשלות ריבוי המדרגות אינן אלא זיו והארה בעלמא ואפילו גן עדן העליון צדיקים יושבין ונהנין מזיו השכינה כו'

Pois toda a divisão e a cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), com sua multiplicidade de níveis, não passam de mero esplendor e iluminação; e mesmo [no] Gan Éden superior, “os justos sentam-se e deleitam-se com o esplendor da Shechiná (Presença Divina), etc.”,

ונקרא בשם קבלת פרס מלשון פרוסה חלק מובדל מעצמיות ב"ה משא"כ בבחי' אין לא שייך שום התחלקות

e isso é chamado de kabalat peras (“receber uma recompensa”), da palavra perusá (“porção”): uma parte separada de Sua essência, bendito seja Ele; ao passo que, no nível de áyin (nada), não se aplica divisão alguma;

רק שם הוא יחוד אמיתי ומאחר שישים אל לבו את כל זאת תכלה ותכסוף נפשו אליו לבדו ית' עד שיבא לקיום ואהבת את ה' אלהיך.

somente ali há verdadeira unidade. E, quando levar tudo isso a sério, sua alma ansiará e desejará somente por Ele, bendito seja, até chegar ao cumprimento de “E amarás Havayá, teu D'us”.

פי' ואהבת מלשון אבה שהוא לשון חפץ ורצון וכשבא לגילוי הלב נקרא אהבה בתוספת ה' וחפץ ורצון זה יהיה שהוי' הוא מקור בחינת הנשמה שלמעלה

Isto é: ve'ahavta (“e amarás”) deriva da palavra avá, expressão de desejo e vontade; quando esse desejo se revela no coração, é chamado ahavá (amor), com o acréscimo de um hei. E esse desejo e essa vontade consistirão em que Havayá, que é a fonte do nível superior da alma,

שהיא בחי' טהורה היא בחינת אין שהיא מיוחדת במאצילה ב"ה ית' יהיה אלהיך ממש בגילוי כנפש האדם המלוכש בגוף בכל לבבך ובכל נפשך למסור נפשו באחד.

que é o nível de “ela é pura”, o nível de áyin, que está unida ao seu Emanador, bendito seja Ele, seja Ele bendito — será “teu D'us” em realidade, revelado na alma da pessoa revestida no corpo, “com todo o teu coração e com toda a tua alma”, para entregar sua alma ao pronunciar [a palavra] “Um”.

6 וכמ"ש אליך ה' נפשי אשא ואזי ודברת בם כו' מלשון ידבר עמים שהוא לשון הנהגה והמשכה

Como está escrito: “A Ti, D'us, elevo minha alma.” E então: “E falarás delas (vedibarta bam), etc.”, da expressão “Ele conduz (yadber) povos”, que expressa conduzir e fazer descer:

שהוא ממשיך התורה למטה שבהמשכות התורה בבחי' זו נקרא עוסק בתורה לשם התורה כדי שתהיה בבחי' תורה שיהיה אור א"ס ב"ה שורה ומתגלה בה

isto é, ele faz a Torá descer. Pois, quando a Torá é trazida para baixo dessa maneira, isso é chamado “dedicar-se à Torá lishmá (por sua própria causa)”: pela causa da Torá, para que ela esteja no nível de Torá, de modo que a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, repouse e se revele nela.

כי אורייתא מחכמה נפקת והרי הוא יתברך רם ונשא כו' וכולם בחכמה עשית עשיה גשמיות וכולא קמיה כלא וכו'.

Pois “a Torá provém de Chochmá (sabedoria)”; e eis que Ele, bendito seja, é elevado e exaltado, etc.; e “Tu fizeste todos eles com Chochmá”, [até mesmo] o [Mundo de] Assiá (Ação) físico; e “tudo é como nada diante Dele”, etc.

7 והנה המשכה זו להיות התלבשות אור א"ס ב"ה בחכמה הוא על ידי אתערותא דלתתא בתפלה דוקא אם ישם אליו לבו וכו' רוח אייתי רוח ואמשיך רוח.

Ora, essa emanção — que a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, Se revista em Chochmá — ocorre especificamente por meio de um despertar de baixo na oração: “se ele dirigir a Ele o seu coração”, etc.; “um espírito suscita outro espírito e atrai um espírito”.

וזהו לעשות את כל דברי התורה הזאת שישראל הם העושים את התורה (ועיין מ"ש בד"ה שיר השירים ובד"ה השמים כסאי ובד"ה תורה צוה לנו משה) וממשיך גילוי זה למטה על נפשו היא ההארה המלוכשת בגוף.

E este é [o sentido de] “cumprir (la'asos) todas as palavras desta Torá”: pois Israel são aqueles que fazem (osim) a Torá (e veja o que está escrito no maamar que começa com “Cântico dos Cânticos”, no maamar que começa com “Os céus são Meu trono” e no maamar que começa com “A Torá que Moshe nos ordenou”). E ele faz descer esta revelação sobre sua alma, isto é, sobre o esplendor que está revestido no corpo.

וזהו שאמרו רז"ל א"ת בניך אלא בוניך שבונים את ההארה המלוכשת בגוף להיות שורה ומתגלה בה המשכת יחוד אור א"ס ב"ה על ידי עסק התורה.

E este é o sentido do que disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Não leias ‘teus filhos’ (banayich), mas ‘teus construtores’ (bonayich)”: pois eles constroem o esplendor que está revestido no corpo, para que nele repouse e se revele a emanção da unidade da Luz Infinita, bendito seja Ele, por meio do estudo da Torá.

8 וזהו קומי לך פי לך לעצמך דהיינו לבחי הנשמה שלמעלה דהיינו להיות דביקות הנפש שלמטה בשרשה שלמעלה.

E este é [o significado de] “Ergue-te para ti mesma (kumi lach)”: lach significa “para ti mesma”, isto é, para o nível da alma que está acima; ou seja, que a alma de baixo se apegue à sua raiz acima.

ואזי תוכל להיות רעיתי להמשיך מזון התורה שאזי נקרא התורה מזון כמו מזון עד"מ הוא המחבר ומקשר חיות הנשמה להתפשט בתוך הגוף כמו הלחם אשר הוא אוכל שעליו יחיה האדם ויתקיים.

E então poderás ser “minha amada” (ra’ayasi), fazendo descer o alimento da Torá; pois então a Torá é chamada alimento, assim como, por analogia, o alimento une e vincula a força vital (chayus) da alma, para que ela se estenda dentro do corpo, como o pão que a pessoa come, por meio do qual vive e se mantém.

וכך הנה כתיב לכו לחמו בלחמי שהתורה נקרא לחם ומזון שבה ועל ידה נמשך חיות מאור א"ס ב"ה והתלבשות אור א"ס ב"ה בחכמה עילאה

Assim também está escrito: “Vinde, comei do Meu pão”; pois a Torá é chamada pão e alimento, uma vez que nela e por meio dela se faz descer força vital da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, e [há] o revestimento da Luz Infinita, bendito seja Ele, na Chochmá suprema,

רק אם ישים אליו לבו להיות קומי לך (ועמ"ש ע"פ אלה מסעי בני" בפ"י ואלה מסעיהם למוצאיהם).

somente se ele voltar o coração para Ele, a fim de estar [no estado de] “Ergue-te para ti mesma” (e veja o que está escrito sobre o versículo “Estas são as jornadas dos filhos de Israel”, na explicação de “E estas são as suas jornadas conforme as suas partidas”).

והנה הקרי לך והכתיב לך שאותיות הכתיב מרמזות על שרש ומקור הנפש שהוא בחי כ"ף ויו"ד כלומר קומי לבחי כ"ף ויו"ד שע"י זה תהיה רעיתי

Ora, o qeri (a forma como se lê) é lach, e o ketiv (a forma como se escreve) é lechi, pois as letras da forma escrita aludem à raiz e à fonte da alma, que é o nível de kaf e yud. Isto é, “Ergue-te ao nível de kaf e yud”, pois por meio disso serás “minha amada” (ra’ayasi)

(וכ"ף ויו"ד היינו ב' מקיפים יחידה וחייה שהם מקיפים על בחי נר"ן שמלובשים בפנימיות האדם):

(e kaf e yud são os dois níveis abrangentes (makifim), yechidah e chayah, que abrangem os níveis de nefesh, ruach e neshamah, revestidos na dimensão interior (pnimiyut) da pessoa).

9 ג וביאור ענין יפתי שהם המצות שנקראו לבושים יוכן בהקדים ביאור לשון מצוה שנקרא כך על שם שהיא מצות המלך וצווי ופקודתו אשר יצא דבר מלכות מלפניו ומחוייבים כל עמו לשמוע אליו.

3. A explicação de “minha bela” (yafati), que são as mitsvot, chamadas de vestimentas, será compreendida após primeiro explicar o termo mitsvá. Ela é assim chamada porque é o mandamento (mitsvat) do rei, sua ordem e sua incumbência, conforme está escrito: “uma palavra real sai de diante dele”; e todo o seu povo é obrigado a obedecer-lhe.

10 והנה בחינת מלכות היא בחינת לבוש. כמ”ש יביאו לבוש מלכות וכתוב ה’ מלך גאות לבש וגו’

Ora, o nível de Malchut (soberania) é o nível de uma vestimenta, como está escrito: “Que tragam uma vestimenta real”; e também está escrito: “D'us reina; Ele está vestido de majestade, etc.”

שעיקר בחינת מלוכה היא כמו לבוש עד”מ שהיא כיסוי עשוי לכסות בו את הגוף שלא יהי בגילוי וכך היא בחי מלכותו ית’ כי

Pois a essência do nível da realeza é semelhante a uma vestimenta, a título de analogia: ela é uma cobertura feita para cobrir o corpo, de modo que ele não fique revelado. Assim também é o nível de Sua Malchut, bendito seja Ele. Pois

הנה בגילוי אלהותו ית’ לעתיד לבא כשיקוים ונגלה כבוד ה’ וגו’ כתיב כי שמים כעשן נמלחו והארץ ככגד תבלה שלא יהי שמים וארץ גשמיים

eis que, com a revelação de Sua Divindade, bendito seja Ele, no futuro, quando se cumprir “E a glória de D'us será revelada, etc.”, está escrito: “Pois os céus se dissiparão como fumaça, e a terra se desgastará como uma vestimenta”; não haverá céus e terra físicos,

רק השמים החדשים וארץ החדשה אשר אני עושה אני דייקא (עמ”ש סד”ה את שבתותי תשמרו בפי אני)

mas somente “os novos céus e a nova terra que Eu faço”: Eu, especificamente (veja o que está escrito no fim do discurso que começa “Guardareis os Meus Shabatot”, na explicação de “Eu”).

ומה שכהיום נראו שמים וארץ גשמיים הוא מבחינת עולם מלשון העלם והעלם זה הוא מבחי מלכותו ית’ שלפי שאין מלך בלא עם כו’.

E o fato de hoje serem vistos céus e terra físicos decorre do nível de olam (mundo), palavra relacionada a he’elem (ocultamento); e esse ocultamento provém do nível de Sua Malchut, bendito seja Ele, pois, como “não há rei sem povo”, etc.,

לכן העלים גילוי אלהותו ית' שלא יהיה בבחי' גילוי ושיהיו נראים שמים וארץ גשמיים וכל הדברים כו'

por isso Ele ocultou a revelação de Sua Divindade, bendito seja Ele, para que ela não estivesse em estado de revelação e para que fossem vistos céus e terra físicos, bem como todos os que neles habitam, etc.,

כדי שיהיה נקרא שמו ומלכותו כו' והגורם המשכת לבוש מלכות זה הן המצות שע"י מצות המלך שמקיימים למטה נמשך מלמעלה להיות לבוש מלכותו

a fim de que Seu Nome e Sua realeza fossem proclamados, etc. E aquilo que provoca a emanção dessa vestimenta real são as mitsvot: por meio dos mandamentos (mitsvot) do Rei, cumpridos embaixo, ocorre uma emanção do alto, para que se torne a vestimenta de Sua realeza.

וזהו יפתי שעושה בחינת לבושים יפים וכמ"ש הוד והדר לבשת (ועמ"ש בד"ה תקעו בחדש שופר מענין ה' מלך גאות לבש כו' שבחי' מלכות נקרא לבוש ושהמשכה להיות לך העולם הוא על ידי המצות כו')

E este é o sentido de “minha bela” (yafasi), pois ela cria o nível de belas vestimentas, como está escrito: “Tu Te vestiste de glória e esplendor”. (E veja o que está escrito no discurso que começa “Tocai o shofar na Lua Nova”, sobre o tema “D'us reina; Ele está vestido de majestade, etc.”: que o nível de Malchut é chamado vestimenta e que a emanção para que Ele seja “Rei do mundo” (melech ha'olam) ocorre por meio das mitsvot, etc.)

וע' מזה בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע גבי עושי דברו כו' ועמ"ש בד"ה יביאו לבוש מלכות ובפ' תצוה סד"ה ועשית בגדי קדש

E veja-se também sobre isso o maamar que começa com “Quando Israel colocou ‘faremos’ antes de ‘ouviremos’”, a respeito de “aqueles que cumprem Sua palavra” etc.; e veja-se o que está escrito no maamar que começa com “Que tragam uma veste real”, e em Parshas Tetzaveh, no fim do maamar que começa com “E farás vestes sagradas”.

ועוד נתבאר מענין לבושי הנפש מהמצות בפסוק ואלה המשפטים גבי שש שנים יעבוד וסד"ה לא תהיה משכלה כו' את מספר ימיך אמלא ובפ' חיי שרה בד"ה להבין משארז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים וכמה דוכתי).

E também se explica o tema das vestes da alma [que provêm] das mitsvot, no versículo “E estas são as leis”, a respeito de “seis anos servirá”; e no fim do maamar que começa com “Não haverá mulher que aborte etc.; completarei o número dos teus dias”; e em Parshas Chayei Sarah, no maamar que começa com “Para entender o que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: ‘Melhor é uma hora de teshuvá e boas ações’”; e em muitos lugares.)

אך להיות המשכת בחי' לבוש זה צריך להקדים גם כן בחי' קומי לך ולכי לכ"ף ויו"ד כנ"ל להיות בחי' אליך ה' נפשי אשא.

Mas, para atrair este nível de vestimenta, é preciso também primeiro alcançar o nível de “Ergue-te para ti” e de lechi, até o kaf e o yud, como mencionado acima: estar no nível de “A Ti, D'us, elevo minha alma”.

כי הנה כתיב אלביש שמים קדרות שמים אש ומים שהם המדות חסד דרועא ימינא כו'

Pois está escrito: “Visto os céus de negrura”. Shamayim (céus) é esh e mayim (fogo e água), que são os atributos emocionais (midot): Chessed (bondade), “o braço direito” etc.,

שמתלבשת במעשה המצות ויש זה לעומת זה קדרות וחושך כמ"ש ואני בתוך כו' שמתלבשת ליתן חיות ושפע לקליפות וסטרא אחרא

que se reveste na prática das mitsvot. E há “um em oposição ao outro”: negrura e escuridão, como está escrito: “E eu estava no meio etc.”, que se reveste para dar força vital e abundância às kelipot e à sitra achra (o outro lado),

שהם היפוך הקדושה שבקדושה כולם מקבלים עליהם עול מלכות שמים מה שאין כן בסטרא אחרא הוא פריקת עול שהחריבו בית המקדש (ועיין בזהר בפי' וישב)

que são o oposto da santidade. Pois, na santidade, todos aceitam sobre si o jugo do Reino dos Céus, ao passo que na sitra achra há o abandono do jugo; [foram eles] que destruíram o Templo Sagrado (e veja-se o Zohar, em Parshas Vayeshev)

(דקפ"ב סע"א) ובפי' אחרי (ע"ה א') ועוד בפי' ויגש (דרי"י סע"א) שמות (י"ח א') חקת (קפ"א ב'). ואתחנן (רס"ז א'). האזינו (רצ"ג סע"ב).

(fólio 182, fim do lado a), e em Parshas Acharei (fólio 75a), e também em Parshas Vayigash (fólio 210, fim do lado a), Shemos (fólio 18a), Chukas (fólio 181b), Va'eschanan (fólio 267a), Haazinu (fólio 293, fim do lado b).

ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימושו בענין אם ישראל עושין תשובה נגאלין כו' ואגודתו על ארץ כו'

E veja-se o que está escrito no maamar que começa com “Pois os montes podem se afastar”, sobre o tema de “Se Israel fizer teshuvá, será redimido” etc., e “Ele fundou Seu bando sobre a terra” etc.,

מה שאין כן כו' ע"ש וז"ש כאן שכדי להמשיך הלבוש על ידי המצות צריך להיות בתחלה בחינת קומי לך כו' דייקא.

o que não ocorre, etc.; veja ali. E isto é o que se diz aqui: para atrair a vestimenta por meio das mitsvot, é preciso primeiro alcançar o nível de “Levanta-te para ti”, etc., especificamente.

והנה רוח אייתי רוח ואמשיך רוח אם ישם אליו לכו כו'. דהיינו כשיהיה קבלת עול מלכות שמים

Agora, “um espírito traz um espírito e atrai um espírito” quando “dirige seu coração a Ele”, etc. Isto é, quando há aceitação do jugo do Reino dos Céus (kabalat ol),

אזי יכול להמשיך מה שאין כן בפריקת עול אפילו אם מקיים כל המצות אינו ממשיך כלום (ועמ"ש על פסוק ועתה יגדל נא וע"פ אסרי לגפן בענין כבס ביין לבוש)

então ele pode atraí-la; ao passo que, quando se livra do jugo, mesmo que cumpra todas as mitsvot, não atrai absolutamente nada. (E veja o que está escrito sobre o versículo “E agora, peço, que [isso] se engrandeça”, e sobre o versículo “Atando à videira”, a respeito de “Lava sua vestimenta no vinho”).

וזהו אשר קדשנו במצותיו וצונו שקדשנו בקדש העליון וצונו בהתחברות והתקשרות למצוה זו על נטילת ידים או להניח תפילין וכיוצא בהם שנתאחד עמהם בבחינת ביטול וקבלת עול והיינו על ידי קומי לך.

E este é [o significado de] “Que nos santificou com Seus mandamentos e nos ordenou”: “que nos santificou” com a santidade suprema, e “nos ordenou” (vetzivanu), unindo-nos e ligando-nos a esta mitsvá, seja a de lavar as mãos, a de colocar tefilin ou outra semelhante, de modo que nos tornemos um com elas num estado de autoanulação (bitul) e aceitação do jugo; e isto se dá por meio de “Levanta-te para ti”.

וזהו פי' הברכה שקודם המצוה ברוך שנמשך בחי' הוי' אלהינו היינו בחינת תורה היא בחינת אברים הפנימי ומלך העולם

E este é o significado da bênção que precede uma mitsvá: “Bendito” (baruch), que seja atraído o nível de “Havayá, nosso D'us”, isto é, o nível da Torá, que corresponde aos órgãos internos; e “Rei do mundo”

היינו בחיי מעשה המצות שהם לכושין וכחי אברים החיצונים שע"י המצות נמשך לכוש להיות מלך העולם. והיינו ע"י אשר קדשנו וצונו כו':

corresponde ao nível da prática das mitsvot, que são vestimentas, e ao nível dos membros externos; pois, por meio das mitsvot, atrai-se uma vestimenta, para que [Ele] seja "Rei do mundo". E isto se dá por meio de "que nos santificou e nos ordenou", etc.

11 ד והנה כל הבחי הללו נאמרו בזמן יציאת מצרים כשהיו ישראל בבחינת אחרי הוי תלכו וכמ"ש לכתך אחרי במדבר שבבחינה זו נאמר קומי לך ולהיות רעיתי יפתי.

4. Ora, todos esses níveis foram mencionados no tempo do Êxodo do Egito, quando Israel estava no nível de "Após Havayá caminhareis", como está escrito: "teu caminhar após Mim no deserto"; a respeito desse nível foi dito: "Levanta-te" e sê "minha amada, minha bela".

אך בזמן שאין בה"מ קיים כתיב יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה שכשהיונה היא בחגוי סלע

Mas, no tempo em que o Templo Sagrado não está de pé, está escrito: "Minha pomba, nas fendas da rocha, no esconderijo da escarpa"; pois, quando a pomba está nas fendas de uma rocha,

דהיינו בין חקיקת הסלעים אי אפשר לה לפרוש כנפים לעוף שהכנפים נאחזים ונלכדים שם כך בזמן הגלות

isto é, entre as cavidades escavadas nas rochas, ela não pode abrir as [suas] asas para voar, pois as asas ficam presas e enredadas ali. Assim, no tempo do exílio,

הנה הכנפים הם האהבה והיראה דבלא רחימו ודחילו לא פרחא לעילא הן נאחזות ונלכדות בפח הגוף הגשמי שמתלכשות בו ונמשכות אחרי דאגת הפרנסה שהיא בחי שעבוד מלכיות וגלות כו'

as asas são o amor e o temor, pois "sem amor e temor, não voa para o alto"; elas ficam presas e enredadas na armadilha do corpo físico, no qual estão revestidas, e são arrastadas pela preocupação com o sustento, que é o nível de sujeição aos reinos e de exílio, etc.;

עמ"ש בד"ה מים רבים כו' מי נח כו' בסתר המדרגה פירוש שאין האהבה ויראה בהתגלות לבו רק בחינת אהבה טבעית לבד המסותרת ומלובשת בלבוש שק וכו' וכמ"ש במ"א.

veja o que está escrito no maamar que começa com "Muitas águas, etc.", [sobre] "as águas de Noach, etc.". "No esconderijo da escarpa" significa que o amor e o temor não se revelam no coração; há apenas o nível do amor natural, oculto e revestido por uma roupa de saco, etc., como está escrito em outro lugar.

12 והעצה היעוצה לזה היא הראיני את מראיך וגו'. והענין כי כנס"י נקראת מראה בפסוק מראות אלהים במראה אליו אתודע והוא כי הנה ענין המראה עד"מ הוא שמראה הצורה המסתכלת בה לפי שהוא מצופה גציפוי הכסף הידוע

E o conselho dado para isso é: “Mostra-me a tua aparência (mar'ayich), etc.” A questão é que a Congregação de Israel é chamada de espelho (mar'ah), como no versículo “visões (mar'ot) de D'us” e “numa visão (mar'ah) Me faço conhecer a ele”. Pois a natureza de um espelho, por analogia, é mostrar a forma que olha para ele, porque é revestido com o conhecido revestimento de prata;

ולכן היא מעכבת את הראיה מן העין הרואה שלא יראה מעבר לעבר כמו בזכוכית פשוטה רק מהפכת וחוזרת הראיה אל הרואה שרואה חזרת הראיה אליו.

e, por isso, ela impede que a visão passe pelo olho que vê, de modo que não se enxergue de um lado ao outro, como através de um vidro simples; em vez disso, desvia e faz a visão voltar àquele que vê, para que ele veja a visão retornando a si mesmo.

13 וזהו דוקא כשהיא מצופה ומכוסה בכיסוי וציפוי דק וקלויש כמו הכסף אבל כשהיא מכוסה בכיסוי עב וחשך לא יראה בה כלום ומעכבת את רהאיה לגמרי כך נקרא כנסת ישראל בחינת מראה

E isso ocorre especificamente quando ela está revestida e coberta por uma cobertura e um revestimento finos e tênues, como a prata; mas, quando está coberta por uma cobertura espessa e escura, nada se vê nela, e ela bloqueia inteiramente a visão. Assim também, a Congregação de Israel é chamada de nível de um espelho,

כי הירידה והתלבשות הנשמה בגוף לצורך עליה היא לחזור ממטה למעלה להתכלל באור ה' ולדבקה בו יתברך על ידי ירידה זו כמשל אור השמש כשנופל על הארץ מכה בכח וחוזר ועולה ממטה למעלה

pois a descida da alma e seu revestimento no corpo destinam-se a uma elevação: retornar de baixo para cima, ser incluída na luz de D'us e apegar-se a Ele, bendito seja, por meio dessa descida. É como na analogia da luz do sol: quando ela incide sobre a terra, golpeia com força e retorna, elevando-se de baixo para cima

(ולכן אויר התחתון חם ביותר) כידוע. אך היינו כשאין הנשמה מלובשת בגוף כל כך אלא בצרכי עולם הזה המותרים שבנוגה

(e por isso o ar inferior é o mais quente), como se sabe. Mas isso ocorre quando a alma não está tão revestida no corpo, e sim apenas nas necessidades permitidas deste mundo, que pertencem a nogá;

אבל אם נטמאה וירדה השלשה קליפות הטמאות לגמרי הרי היא אסורה וקשורה בהם ואינה יכולה לעלות וצריכה לתשובה לעורר רחמים רבים על ירידת ניצוץ אלהות כו'.

mas, se ela se tornou impura e desceu às três kelipot inteiramente impuras, fica presa e atada a elas e não pode elevar-se; então precisa de teshuvá (retorno), para despertar grande compaixão pela descida de uma centelha de Divindade etc.

14 וזהו יונתי בחגוי הסלע שהיא אחוזה וקשורה בחריצי הסלעים ואינה יכולה לעורר את האהבה והיראה לעלות.

E este é [o significado de] “Minha pomba, nas fendas da rocha”: ela está presa e atada nas fendas das rochas, e não consegue despertar o amor e o temor para que se elevem.

זאת העצה הראיני את מראיך שיזכור וישים אל לבו איך שהוא אינו אלא בבחינת מראה שירד רק לצורך עליה וחזרה.

Este é o conselho: “Mostra-me tua aparência”: que ele se lembre e leve ao coração que não passa do nível de um espelho, que desceu apenas para ascender e retornar.

15 ועל ידי זה יעורר רחמים רבים על ירידת ניצוץ אלהות שבנפשו שירדה מאיגרא רמה כו'.

E, por meio disso, despertará grande compaixão pela descida da centelha de Divindade em sua alma, que desceu “de um alto telhado” etc.

ויצעק אל ה' בצר לו ועל ידי זה נמשך מלמעלה למטה בחי' קולך ערב ומראיך נאווה קול הוא ענין המשכת התורה יהיה בבחינת עריבות ומתיקות יותר

E clamará a D'us em sua aflição; por meio disso, é atraído de cima para baixo o nível de “tua voz é agradável e tua aparência, formosa”. “Voz” é o aspecto da atração da Torá para baixo: ela estará num estado de maior agradabilidade e doçura,

כי במקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אין יכולים לעמוד דמשכין ליה בחילא יתיר וכו'.

pois “no lugar em que os baalei teshuvá estão, os justos completos não podem estar”, porque “eles a atraem com maior força” etc.

ומראיך נאווה בחינת מצות שהן יפת י תהיינה בבחינת נאווה יותר כמאמר תשובה ומעשים טובים שעל ידי התשובה יהי המעשים טובים שיהיו מאירים כמו שכתוב את האור

E “tua aparência é formosa” é o nível das mitsvot, que são “minha bela” (yafati): elas estarão no nível de “formosa” ainda mais, conforme diz o ensinamento: “teshuvá e boas ações”; por meio da teshuvá, as ações serão boas, de modo que brilhem, como está escrito: “a luz,

כי טוב וגוי (ועי מענין יונתי בחגוי הסלע בזהר בפרשה לך לך) (דפ”ד ע”ב) ובפ’ אחרי (דס”א ע”א).

pois era boa” etc. (E veja, a respeito de “Minha pomba, nas fendas da rocha”, no Zohar, na porção de Lech Lecha) (fólio 84b), e na Parashá Acharei (fólio 61a).

וההפרש שבין בחינת הראיני את מראיך שהוא בחי אור חוזר לבחי קומי לך שהוא גם כן העלאה ממטה למעלה להיות דביקת הנפש בשרשה שלמעלה אפשר

E quanto à diferença entre o nível de “Mostra-me tua aparência”, que é o nível da luz de retorno (Or Chozer), e o nível de “Levanta-te para ti”, que também é uma elevação de baixo para cima, para que a alma se apegue à sua raiz acima: talvez seja

דהיינו כי קומי לך היינו כסדר המדרגות ממטה למעלה והיא מדרגת הצדיקים ההולכים לפני ה' ממדרגה למדרגה.

isto: “Levanta-te para ti” segue a ordem dos níveis (madregot), de baixo para cima, e esse é o nível dos tzadikim, que caminham diante de D'us de nível em nível.

אבל כשכנסת ישראל היא בסתר המדרגה אזי העלאה היא בבחינת ויצעקו אל ה' בצר להם

Mas quando a Congregação de Israel está “no lugar oculto do nível (madregá)”, então a elevação se dá no nível de “Clamaram a D'us em sua aflição”,

שהוא בחינת תשובה בחילא יתיר וכנודע דתשובה אינו דוקא על עבירות אלא על הריחוק כו' ועמ”ש בד”ה שובה ישראל

que é o nível da teshuvá, “com maior força”. E, como é sabido, a teshuvá não é necessariamente por transgressões, mas pelo afastamento, etc. E veja o que está escrito no discurso que começa com “Retorna, ó Israel”:

והנה יעקב אמר כסדר המדרגות כו' והנה סדר התשובה הוא שלא כסדר השתלשלות המדרגות כו'

“Ora, Yaakov disse segundo a ordem dos níveis, etc.”, e “Ora, a ordem da teshuvá não segue a ordem da cadeia descendente dos níveis (hishtalshelut), etc.”;

ע"ש ועמ"ש בד"ה אלה מסעי ממשל מרוצת המים כשיש דף המונע ומעכב מרוצתם והם בכחם בוקעים ועוברים על דבר המונעם

veja ali. E veja o que está escrito no discurso que começa com “Estas são as jornadas”, a partir da analogia do curso impetuoso da água: quando há uma tábua que bloqueia e detém seu ímpeto, e ela, com sua força, rompe e passa por cima daquilo que a bloqueia,

אזי תגדל מרוצתם ביתר שאת ויתר עז כו' ועד"ז יובן ענין הראיני את מראיך כו' ועמ"ש בד"ה וישב יעקב בפ"י ובקשתם משם כו'

então seu ímpeto aumenta ainda mais, com “excesso de dignidade e excesso de poder”, etc. E, de modo semelhante, será compreendido o assunto de “Mostra-me tua aparência”, etc. E veja o que está escrito no discurso que começa com “E Yaakov habitou”, na explicação de “E de lá buscarás”, etc.

ועמ"ש עוד מענין שנק' כנס"י מראה בפ' בראשית ע"פ אעשה לו עזר כנגדו ובפ' מקץ בד"ה ת"ר מצות נר חנוכה יום ראשון כו' גבי ענין מראות הצובאות:

E veja também o que está escrito sobre o tema de a Congregação de Israel ser chamada de espelho, em Parashat Bereshit, sobre o versículo “Farei para ele uma ajuda que lhe corresponda”, e em Parashat Miketz, no discurso que começa com “Ensinaram nossos Sábios: a mitzvá da lâmpada de Chanucá, no primeiro dia, etc.”, a respeito do tema dos “espelhos das mulheres que se reuniram”.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/shir-hashirim/15/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak